

Dosarul nr. 2r-213/20

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (jud. : P. Cocitov)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. : A. Corneco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

DECIZIE

8 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Tîron Leonid,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu
Răspundere Limitată ”Laguardia Agrobusiness” împotriva lui Tîron Leonid cu privire la
încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2020, prin care s-a restituit
apelul declarat de Tîron Leonid din motivul neînlăturării a neajunsurilor,

c o n s t a t ă :

La 3 august 2018, S.R.L. „Laguardia Agrobusiness” s-a adresat în instanța de
judecată, cu cererea de chemare în judecată împotriva lui Tîron Leonid Sergiu solicitând
încasarea sumei de 181 617,14 lei cu titlu de datorie și suma de 5448,52 lei cu titlu de
cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 5 iunie 2019, cererea de
chemare în judecată depusă de S.R.L. „Laguardia Agrobusiness”, s-a admis.

S-a încasat de la Tîron Leonid în beneficiul S.R.L. „Laguardia Agrobusiness”
suma de 181 617,14 lei cu titlu de datorie și suma de 5448,52 lei cu titlu de cheltuieli de
judecată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond la 4 iulie 2019 Tîron Leonid, a
declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 5 iunie
2019, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și emiterea unei noi decizii de
respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 20 ianuarie 2020, nu s-a dat curs cererii de
apel înaintate de Tîron Leonid, fiind acordat termen apelantului Tîron Leonid până la 12
februarie 2020, ora 16⁰⁰, pentru prezentarea cererii de apel motivată și dovada achitării
taxei de stat în ordine de apel în sumă de 4086,36 lei.

S-a explicat apelantului că, în cazul neînlăturării neajunsurilor, cererea de apel va
fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2020, a fost restituită cererea
de apel depusă de Tîron Leonid din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor
indicate în încheierea din 20 ianuarie 2019.

La 12 martie 2020, Tîron Leonid a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2020 solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierilor recurate și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea contestată, fiind nefondată și emisă cu aplicarea eronată a normele de drept procedural.

Recurentul a menționat că, nu a cunoscut despre existența prezentei acțiuni civile din motiv că, a fost plecat din țară începând cu 21 iunie 2019, deoarece are viză de reședință în Federația Rusă, regiunea Ulianovsk, or. Inze, sat Argaș, fapt confirmat prin actul de identitate eliberat de organele competente ale Federației Ruse la 2 octombrie 2017 și a revenit la 12 februarie 2020.

La data limită în care apelantul urma să înlătore neajunsurile abia revenea în țară, fapt confirmat prin fotocopiile pașaportului și biletului de zbor și nicidecum nu avea posibilitatea de a înlătura neajunsurile în termenul stipulat de instanță.

Nu a fost înștiințat corespunzător, despre desfășurarea, examinarea și intentarea acțiunii de încasare a sumei din contul său. La materialele cauzei sunt lipsă careva înscrisuri care ar dovedi aducerea la cunoștință persoanei despre acțiunile întreprinse de participanții la proces legate de acțiunea privind încasarea sumei.

Correspondența expediată la adresa din materialele dosarului a fost returnată cu mențiunea că nu locuiește pe adresa respectivă.

Recurentul consideră că, prin restituirea cererii de apel i-a fost încălcat dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil, fiind în imposibilitate să-și expună poziția, să prezinte actele necesare, precum și probele care atestă netemeinicia acțiunii.

Soluția instanței de apel nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 & 1 CEDO.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs încheierea de restituire a cererii de apel a fost emisă 13 februarie 2020.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recurentul a indicat că, cu încheierea Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2020 a făcut cunoștință la 2 martie 2020.

Cererea de recurs a fost declarată la 12 martie 2020, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

La 23 martie 2020, instanța de recurs a comunicat intimatului copia recursului, (f. d.96).

Până la data examinării recursului, intimatul referință nu a depus.

În conformitate cu art.426 alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În corespundere cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

Materialele dosarului atestă că la 4 iulie 2019, Tîron Leonid a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Soroca, sediul Central din 5 iunie 2019.

Instanța de apel soluționând chestiunea punerii pe rol a apelului a constatat că cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și astfel, nu a dat curs cererii de apel și a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel motivată și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 4086,36 lei, până la 12 februarie 2020, ora 16⁰⁰.

La 12 februarie 2020, ora 11²³ Tîron Leonid, prin intermediul poștei electronice care aparține lui Tîron Victor, fiul lui Tîron Leonid a depus o cerere prin care a informat instanța de apel despre imposibilitatea înlăturării neajunsurilor în termenul indicat de instanță.

Cu toate acestea, Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 13 februarie 2020, a restituit cererea de apel apelantului din motiv că nu a înlăturat neajunsurile în termenul indicat de instanța de apel.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră soluția instanței de apel neîntemeiată, aplicând eronat sancțiunea prevăzută de articolul 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Astfel, acest articol consfințește un „drept la o instanță“, în cadrul căruia dreptul de acces și anume dreptul de a sesiza instanța în materie civilă, nu constituie decât un singur aspect.

Dreptul de acces la instanță reprezintă un element important al accesului la justiție.

Analizând situația de fapt, din speță, instanța de recurs reține că, Tîron Simion a fost în imposibilitate de a executa indicațiile instanței în termenul acordat din motive întemeiate.

Potrivit copiei pașaportului lui Tîron Leonid, acesta a plecat din Republica Moldova la 21 iunie 2019 și a revenit la 12 februarie 2020.

Totodată, la 12 februarie 2020, ora 11²³ Tîron Simion (feciorul) a informat instanța de apel că este în imposibilitate de a înlătura neajunsurile în termen, deoarece ajunge în țară la ora 15⁰⁰ și nu are posibilitate fizică de a îndeplini cele impuse până la ora 16⁰⁰ și astfel, a solicitat un termen suplimentar.

Prin urmare, aspectul reținut de instanța de apel precum că, apelantul nu a întreprins toate măsurile necesare în termenul acordat, și ca urmare, a restituit apelul din motiv că nu au fost lichidate neajunsurile indicate în termenul stabilit de instanță în încheierea Curții de Apel Bălți din 20 ianuarie 2020, este eronat.

Or, Tîron Leonid folosindu-se cu bună-credință de drepturile sale în calitate de participant al unui proces de judecată, a depus o cerere prin intermediul poștei electronice prin care a înștiințat instanța despre motive imposibilității executării încheierii de a nu da curs cererii de apel, care este o modalitate legală de informare a instanței, prevăzută de legea procesual civilă.

Art. 11 alin. (1) din Codul civil stipulează că, buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

Astfel, reieșind din probele existente la materialele dosarului Colegiul conchide că, la caz, apelantul a acționat cu bună-credință, iar instanța de apel nu a analizat corect situația de fapt.

Or, prin aprecierea critică a cererii de acordare a unui termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor, instanța a încălcat principiul contradictorialității, care guvernează procesul civil și dreptul la apărare.

La data limită în care apelantul urma să înlătore neajunsurile abia revenea în țară, fapt confirmat prin fotocopiile pașaportului și biletului de zbor și nicidecum nu avea posibilitatea de a înlătura neajunsurile în termenul stipulat de instanță.

Deci, prin soluția emisă, instanța de apel nu a ținut cont de constatările jurisprudenței CtEDO, care menționează că atunci când există o „contestație privind drepturi și obligații cu caracter civil”, art. 6 § 1 garantează fiecărui justițiabil dreptul ca această contestație să fie prezentată în fața unei instanțe.

Art. 6. implică mai ales în sarcina instanței obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța (Hotărârea Prez împotriva Franței, 2014, para. 80, Hotărârea Van der Hurk împotriva Olandei, 1994, para. 59).

În cauza *Bellet vs Franța*, Curtea a stabilit că dreptul de acces la un tribunal trebuie să fie corect și efectiv. Eficiența dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale.

În concluzie, recursul depus de Tîron Leonid este întemeiat, întrucât instanța de apel a reținut în mod eronat aplicarea la caz a art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Având în vedere considerentele menționate, Colegiul reține că încheierea contestată este adoptată cu încălcarea normele de drept procesual, și ca consecință urmează a fi casată, cu restituirea cauzei în instanța de apel, la stadia punerii pe rol a apelului.

În conformitate cu art. 427 lit. b) art.428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Tîron Leonid.

Se casează încheierea Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2020, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”Laguardia Agrobusiness” împotriva lui Tîron Leonid cu privire la încasarea datoriei.

Cauza civilă, se trimite la Curtea de Apel Bălți, spre rejudecare la stadia punerii pe rol a cererii de apel.

Decizia nu se spune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru